

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea / Departamentul	FACULTATEA DE CHIMIE, BIOLOGIE, GEOGRAFIE DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE
1.3 Catedra	
1.4 Domeniul de studii	GEOGRAFIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii / Calificarea	PLANIFICAREA ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ A TERITORIULUI

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	SISTEME ȘI MODELE TERITORIALE						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Cătălina ANCUȚA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Cătălina ANCUȚA						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					30
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					3
Examinări					6
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	94				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Geografie umană generală, Geografie fizică generală
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Definirea și descrierea principalelor noțiuni, legități, procese și fenomene geografice, explicarea genezei și evoluției lor, evaluarea consecințelor pe care le au asupra sistemelor geografice naturale și antropice Utilizarea adecvată a materialelor cartografice, seriile statistice, instrumentelor informatice de bază în vederea analizei funcționale a teritoriului Realizarea unei diagnoze teritoriale pe baza cercetărilor și fundamentarea politicilor de planificare teritorială Folosirea TIC pentru prelucrarea datelor empirice și pentru analiza lor

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> amfiteatru, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	sală cu minimum 30 locuri, computer, videoproiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Competențe de cunoaștere</p> <p>CP. 1. Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și în cadrul acesteia a dezvoltării teoretice, metodologice și practice specifice programului, utilizarea adecvată a limbajului specific cu relevanță științifică în comunicarea cu medii profesionale diferite.</p> <p>CP. 2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contextele mai largi asociate domeniului și identificarea de noi alternative, prin metode tehnico-instrumentale de investigare, măsurare și monitorizare a elementelor specifice teritoriului.</p> <p>Competențe legate de abilități</p> <p>CP. 3. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pe baza conexiunilor interdisciplinare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive.</p> <p>CP. 4. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare utilizând inovativ un spectru variat de metode calitative și cantitative, specifice planificării și amenajării teritoriale, conforme legilor și principiilor în materie.</p> <p>CP. 5. Elaborarea de produse viabile și calitative bazate pe selecția critică a datelor achiziționate, analizate și prelucrate și compararea cu estimările teoretice sau cu date furnizate de literatura de specialitate.</p>
Competențe transversale	<p>CT. 1. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale, corelate cu aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă.</p> <p>CT. 2. Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale complexe sau a unor instituții în domeniul analizei și planificării teritoriului, asociate cu aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice.</p> <p>CT. 3. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea interacțiunii dintre componentele geografice în context sistemic, cunoașterea caracteristicilor modelelor spațiale de în cadrul analizei spațiale
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - individualizarea mecanismelor care determina diferențierea sistemelor teritoriale; - depistarea legităților care guvernează schimbarea în sistemele teritoriale; - integrarea conceptelor de bază și a tipurilor de interacțiune dintre subsistemele naturale și antropice, într-un context interdisciplinar - interpretarea dinamicii teritoriale în raport cu resursele spațiului; - explicarea prin analogii a cu fenomene din alte științe naturale a interacțiunii dintre om și natură; - judecarea corectă a dezvoltării teritoriale diferențiate și individualizarea mecanismelor care determină discrepanțele teritoriale în materie de dezvoltare; - emiterea de judecăți pe baza unor date lacunare în domeniul interacțiunii dintre subsistemele naturale și antropice; - judecarea corectă a dezvoltării teritoriale diferențiate și individualizarea mecanismelor care determină discrepanțele teritoriale în materie de dezvoltare; - formularea de ipoteze privind utilizarea așezărilor umane ca instrumente în accelerarea/diminuarea schimbărilor teritoriale; - emiterea de judecăți pe baza unor date lacunare în domeniul interacțiunii dintre subsistemele naturale și antropice; - explicarea modelelor de organizare a spațiilor analizate, cu diverse funcționalități și la diferite scări din perspectiva modelelor spațiale definite la curs.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Nr. ore
Sistemele teritoriale - concept, tipologie, diversitatea sistemelor teritoriale, structură, caracteristici, extensiune spațială	prelegerea, explicația, convesația euristică	4
Dinamica sistemelor teritoriale - stadiul de echilibru; rezistența la schimbare; supravegherea și controlul riscului în sistemele teritoriale	prelegerea, explicația, convesația euristică	4
Sistemele teritoriale și teoriile dezvoltării	prelegerea, explicația, convesația euristică	4
Metode complexe de analiză și prognoză în procesul dezvoltării	prelegerea, explicația,	4

complexe a sistemelor teritoriale	conversația euristică	
Sisteme de așezări: concept - evoluție; structură; principii definitorii - ierarhizarea, centralitatea, specializarea; tipologie - după tipul dominant, după scara spațială; morfologie - a relațiilor, a distribuțiilor; dinamică - stabilitate și instabilitate, integrare și fragmentare	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Modele ale spațiului economic	prelegerea, explicația, conversația euristică	4
Modele ale spațiului urban	prelegerea, explicația, conversația euristică	4
Modele teritoriale cu dominantă turistică: montane, litorale, balneo-climatice, a ariilor protejate, a zonelor preorașenești	prelegerea, explicația, conversația euristică	2

Bibliografie

- Bailly, A., Guesnier, B., Paelink, J.H.P., Sallez, A. (1995), Stratégies spatiales :Comprendre et maîtriser l'espace, Reclus, Paris
- Brunet R., Dolfus, O., (2000), Mondes nouveaux, Ed. Belin, Paris
- Brunet, R. (2001), Le déchiffrement du monde. Théorie et pratique de la géographie, Belin, Paris.
- Cattan, N., Pumain, D., Rozenblat, C., Saint-Julien, T., (1994), Le système des villes européennes, Anthropos, Economica, Paris.
- Costa, F., Noble, G. et al (2000), « Currents of Change :Urban Planning and Regional Development » in Regional Development and Planning for 21st Century. New priorities, new philosophies, Ed. Ashgate
- Courson, J. de (1999), La prospective des territoires, Centre d'études sur les réseaux, les transports, l'urbanisme et les constructions publiques, Paris.
- Gay J.-C. (1995), Les discontinuités spatiales, Economica, Paris.
- Haggett, P. (1968), L'analyse spatiale en géographie humaine, Paris
- Hamm, B., Jalowiecki B. (1990), The social nature of space, Panswowe Wydawnictwo Naukowe, Varşovia
- Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), Teoria sistemelor de așezări, Editura Tehnică, București.
- Ianoș, I. (2000), Sisteme teritoriale, Editura Tehnică, București.
- Ianoș, I., Heller, W. (2006), Spațiu, economie și sisteme de așezări, Editura tehnică, București.
- Mac, I., (2008), Geografie normativă, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Polèse, M. (1994), Economie urbaine et régionale. Logiques spatiales des mutations économiques, Economica, Paris
- Rusu, R., (2004), Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului. Caiet de lucrări practice, Cluj Napoca
- Théry, H. (1988), « Modélisation graphique et analyse régionale » in Cahiers de Géographie du Quebec, vol 32, no 86, pp 135-150
- Thrift, N., Peet, R. (1989), New Models in Geography. The political-economy perspective, Unwin Hyman, Londra.
- Valeyre, A. (1993), « Mesure de dissemblance et d'inégalité interregionales : principes, formes et propriétés » in Revue d'économie régionale et urbaine, n° 1, pp 12-53
- Vandermotten, C. (1998), La production des espaces économiques, Edition de l'Université de Bruxelles, Bruxelles ***
- (1998), Reseaux territoriaux, Paradigme, Caen.
- *** (1995), Development Studies.A Reader, Stuart Corbridge, Londra.
- *** (2000), Encyclopédie d'analyse spatiale.Concepts, comportements, Organisations, Economica, Paris
- *** Encyclopédie de géographie, Economica, Paris, 1992.
- *** (1988), Reseaux territoriaux, Paradigme, Caen

8.2 Seminar	Metode de predare	Nr. ore
Analiza unui sistem teritorial la nivel de micro-, mezo, respectiv macroscară (analiza componentelor-seturilor de componente ale unui sistem teritorial cu relevarea rolului acestora în fizionomia și funcționalitatea sistemului).	explicația, conversația euristică, demonstrația	4
Prezentarea studiilor de caz și dezbateri asupra particularităților reșite din analizele comparative)	explicația, conversația euristică, demonstrația	4
Sistemele teritoriale și dezvoltarea teritorială: exemplificarea rolului eșantionului analizat, în dezvoltarea regională sau subregională. Analiza procesului de alocare a resurselor în cazuri particulare de sisteme teritoriale (se continuă studiile de caz, punându-se accent pe identificarea rolului actorilor teritoriali în stabilirea traiectoriei de evoluție a sistemelor teritoriale respective și a eventualelor decizii eronate, ce au influențat evoluțiile pe termen mediu și lung)	explicația, conversația euristică, demonstrația	4

Prezentarea studiilor de caz	expunerea, explicația, conversația de verificare, conversația euristică, demonstrația	4
Utilizarea metodelor de analiză și prognoză a sistemelor teritoriale (LFA, SWOT) la studiile de caz alese anterior	explicația, conversația euristică, demonstrația	4
Identificarea, analiza și prezentarea unor studii de caz care să ilustreze modelele teritoriale prezentate la curs	explicația, conversația euristică, demonstrația	4
Prezentarea studiilor de caz	expunerea, explicația, conversația de verificare, conversația euristică, demonstrația	4
Bibliografie		
Brunet R., Dolfus, O., (2000), <u>Mondes nouveaux</u> , Ed. Belin, Paris		
Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), <u>Teoria sistemelor de așezări</u> , Editura Tehnică, București.		
Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București.		
Ianoș, I., Heller, W. (2006), <u>Spațiu, economie și sisteme de așezări</u> , Editura tehnică, București.		
Mac, I., (2008), <u>Geografie normativă</u> , Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca		
Rusu, R., (2004), <u>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului</u> . Caiet de lucrări practice, Cluj Napoca		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul cursului a fost elaborat și prin consultarea structurii cursurilor similare din centrele universitare ale consorțiului, precum și prin consultarea structurii disciplinelor corespondente din învățământul preuniversitar, respectiv a problematicii de concurs a angajatorilor din sfera social-economică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Studentii primesc un portofoliu de 10-20 subiecte / sarcini de lucru, din materia predată și din bibliografia obligatorie. Subiectele își propun să evalueze: asimilarea logică a noțiunilor științifice; capacitatea de a explica științific situații problemă; precizia în înțelegerea și operarea cu noțiuni și concepte cheie; situarea spațio-temporală și conceptuală corectă a elementelor/fenomenelor socio-teritoriale defnitorii din aria curriculară abordată. Se solicită răspunsuri sintetice.</p>	examen final, complementar, examinare orală, dacă apar suspiciuni de fraudare a examenului în momentul corectării lucrării scrise	50%
	Asiduitatea și participarea activă la dezbateri.	cuantificarea numărului de prezențe la curs	10%
10.5 Seminar / laborator	- corectitudinea reprezentărilor grafice (din perspectiva metodei cartografice și a principiilor și elementelor hărții) și a interpretării acestora (tip eseu, reșeptând structura și bibliografia indicate); respectarea termenelor de predare a portofoliilor; calitatea prestațiilor pe parcursul semestrului (participarea activă la dezbateri)	media notelor pentru temele de LP	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Studentii pot obține nota 5, dacă îndeplinesc cel puțin 45% din cerințele la examen și din cerințele minimale la activitățile de lucrări practice, la care prezența este obligatorie (exploatarea rezultatelor care vor fi incluse în dosarul de lucrări practice al studentului, prezentarea rezultatelor, participarea la dezbateri etc.).			

Data completării: 17.09.2019

Semnătura titularului de curs:

Semnătura titularului de seminar:

Data avizării în catedră/departament:

Semnătura șefului catedrei/departamentului

